

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-1811/17-T

Název	Základní škola a Mateřská škola, Frýdlant nad Ostravicí, Náměstí 7, příspěvková organizace
Sídlo	Náměstí 7, 739 11 Frýdlant nad Ostravicí
E-mail	reditel@skolananamesti.cz
IČ	70632090
Identifikátor	600171574
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Yvetta Romsyová
Zřizovatel	Moravskoslezský kraj
Místa inspekční činnosti	Náměstí 7, 739 11 Frýdlant nad Ostravicí Odborný léčebný ústav Metylovice – Moravskoslezské sanatorium, p. o., 739 49 Metylovice 1
Termín inspekční činnosti	13. 11. 2017 – 15. 11. 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou, mateřskou školou a školní družinou podle příslušných školních vzdělávacích programů v souladu s § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a příslušnými rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Príspevková organizace Základní škola a mateřská škola Frýdlant nad Ostravicí, Náměstí 7, (dále „škola“) vykonává činnost mateřské školy, základní školy, školní družiny, školního klubu a školní jídelny - výdejny. Zaměřuje se na vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. V mateřské škole jsou děti, většinou s respiračními onemocněními, vzdělávány po dobu léčby, přibližně čtyři týdny.

Škola má k dispozici pracoviště ve Frýdlantu nad Ostravicí, Náměstí 7, kde jsou umístěny tři třídy základní školy s 26 žáky, z toho jedna třída základní školy speciální o počtu 10 žáků a školní jídelna – výdejna. Stravovací služby jsou poskytovány na základě smlouvy školy se Scolarestem, zařízením školního stravování. Tři třídy základní školy s 38 žáky a jedna třída mateřské školy s 9 dětmi poskytují vzdělávání na odloučeném pracovišti při zdravotnickém zařízení Odborného léčebného ústavu Metylovice. Léčebným ústavem je zajištěno stravování, které je hrazeno zdravotními pojišťovkami. Nejvyšší povolený počet dětí mateřské školy byl naplněn z 60 %. K termínu inspekční činnosti základní školu navštívilo celkem 64 žáků, což představuje 59 % naplnění nejvyššího povoleného počtu žáků. Školní družina poskytovala zájmové vzdělávání 14 žákům na pracovišti Náměstí 7 a 14 žákům při zdravotnickém zařízení, což představovalo její naplněnost z 93 %. Školní klub nebyl v době inspekční činnosti v provozu, jeho činnost probíhá v době hlavních prázdnin pro žáky základní školy při zdravotnickém zařízení.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy a zástupkyně ředitelky školy uplatňují své dřívější pracovní zkušenosti a společně formulují koncepční cíle školy. Funkční systém řízení odpovídá velikosti školy, organizace vzdělávání je přizpůsobena prostorovým podmínkám starší školní budovy na Náměstí 7. Pedagogičtí pracovníci se podílejí na chodu školy prostřednictvím jednání pedagogické rady. Způsob řízení školy vytváří předpoklady pro naplňování cílů stanovených ve školních vzdělávacích programech.

Personální podmínky umožňují naplňování školních vzdělávacích programů. Vzdělávání v základní škole zabezpečuje 14 učitelů a 2 asistentky pedagoga. Zájmové vzdělávání zajišťují 2 vychovatelky. V mateřské škole působí jedna odborně kvalifikovaná začínající učitelka. Nově přichozím pedagogům byla poskytována potřebná péče (vzájemné hospitace pedagogů a konzultace s vedením školy), tato podpora však nebyla ze strany vedení poskytnuta v dostatečné míře učitelce mateřské školy. Další vzdělávání pedagogických pracovníků korespondovalo se zaměřením školy, podporovalo jejich profesní růst.

Materiálně technické zázemí mateřské školy umožňuje naplňování školního vzdělávacího programu. Mateřská škola je průběžně vybavována pomůckami, hračkami i nábytkem. Venkovní prostředí odloučeného pracoviště při zdravotnickém zařízení poskytuje příležitosti k volnému pohybu, relaxaci i zázemí pro řízené vzdělávací aktivity. Z důvodu rekonstrukce střechy budovy zdravotnického zařízení, nebyly prostory třídy mateřské školy v provozu. Ředitelka školy zajistila vzdělávání v náhradních prostorách, v místnosti školní družiny, přizpůsobené i potřebám předškolního vzdělávání.

Vzdělávání v základní škole sice podporuje vybavení učeben informačními a komunikačními technologiemi (interaktivní tabule, datové projektory, audiovizuální technika), v termínu inspekční činnosti však nebyly využity. Účinnému začleňování žáků se zdravotním postižením napomáhá kolečkový schodolez, který jim umožňuje využívání všech prostor školy. Nevýhodou pro organizaci vzdělávání v základní škole se jeví polytechnická učebna, která svým nerovným povrchem představuje riziko pro pohyb žáků.

Vedení školy již má vypracovanou projektovou dokumentaci k rekonstrukci těchto prostor, aby byly co nejlépe přizpůsobeny podmínky potřebám vzdělávání žáků. Venkovní areál školy bez potřebného vybavení neposkytuje dostatek podnětů ke sportovním a relaxačním činnostem žáků, vyžaduje rekonstrukci. Škola nemá vlastní tělocvičnu, využívá prostory místní vybavené sokolovny. Prostory školy při zdravotnickém zařízení jsou zrekonstruovány a působí esteticky a moderně.

Vícezdrojové financování umožnilo škole vytvořit dobré podmínky pro realizaci školních vzdělávacích programů. Hlavním zdrojem financování byly prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje na vzdělávání, rozvojové programy a vlastní zdroje. Škola dále hospodařila s neinvestičními účelovými a neúčelovými dotacemi z rozpočtu zřizovatele. Finanční prostředky byly použity v souladu s účelem, na který byly přiděleny.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Hospitační činnost ve třídě mateřské školy byla ovlivněna průběhem léčby ve zdravotnickém zařízení, které je nadřazeno vzdělávání. Učitelka doprovázela děti na jednotlivé procedury, tam na děti čekala a následně pomáhala s jejich převlékáním. Na základě hospitace a kontroly třídní knihy bylo zjištěno, že silně převažují řízené výtvarné či pracovní činnosti nad hudebně pohybovými, literárními nebo kognitivními činnostmi. Spontánní aktivity, které by měly být provázané a vyvážené s činnostmi řízenými, byly upozaděny. Třída neměla stanovená jasná pravidla pro chování dětí mezi sebou a k učitelce. Řízené činnosti byly málo diferencované věku a individuálním zvláštnostem. Scházela funkční motivace, seznámení s požadovanou dovedností, zpětná vazba dětí ke zhodnocení činností. Z organizačních forem vzdělávání převládaly frontální nebo individuální činnosti. Nedostatečně bylo užito práce ve dvojicích, ve skupině nebo kooperativní formy vzdělávání.

Hospitované hodiny na prvním i druhém stupni základní školy dosahovaly očekávané úrovně a kvality výuky. Volba výukových metod byla přizpůsobena individuálním schopnostem žáků. Pozitivní pracovní klima ve většině hodin podporovalo otevřenou komunikaci mezi pedagogy a žáky. Vzhledem k nízkému počtu žáků ve třídách bylo zřejmé, že si všichni účastníci výchovně vzdělávacího procesu mezi sebou vybudovali velmi úzký vztah založený na empatickém přístupu. S ohledem na speciální vzdělávací potřeby žáků pedagogové sledovali jejich aktuální možnosti a stávající míru soustředěnosti. Učitelé zařazovali většinou frontální výuku, kterou doprovázeli výkladem, vysvětlováním a kladením zjišťovacích otázek, v nízké míře se však zaměřovali na nové formy a metody výuky např. kritické myšlení. Neopomíjeli stanovení cíle vyučovací jednotky, využívali vhodné názorné učební pomůcky. Žákům byl poskytován dostatečný prostor pro samostatnou práci. Ve sledované výuce pedagogové dosahovali účinnými metodami zaujetí, aktivního zapojení a učebních pokroků většiny žáků. Běžnou součástí výuky byla dopomoc učitele žákovi a dohled při samostatné práci. Spolupráce učitelů s asistentem pedagoga byla efektivní a k prospěchu kolektivu celé třídy. Vyučující kladli důraz na používání spisovného jazyka, vedli žáky k samostatnému projevu a obsahově správným formulacím. Žáci byli aktivní, měli možnost vyjádřit své názory, obsah učiva byl propojován s reálnými situacemi běžného života. Žáci byli účelně motivováni k dalšímu vzdělávání. Přátelský a respektující přístup vyučujících žáky efektivně motivoval k vyjadřování vlastních názorů. Ve většině vyučovacích hodin na prvním i druhém stupni byly vhodně využity závěry hodin ke shrnutí a zopakování probraného učiva. Také prvky sebehodnocení, důležité pro zvýšení podílu žáka na vlastním procesu učení, byly do výuky zdařile zařazovány. V hospitovaných hodinách základní školy při zdravotnickém zařízení učitelé využívali frontální výuku, skupinovou i samostatnou práci žáků. Vzhledem ke skladbám tříd se smíšenými ročníky byla

zaznamenána individualizovaná i diferencovaná výuka. Práce pedagogů vykazovala systematickosti a zohledňovala individuality žáků s důrazem na léčebný program.

Sledovanou výuku ve třídě základní školy speciální zajišťovaly speciální pedagožka a dvě asistentky pedagoga. V důsledku vysokého počtu žáků s podpůrnými opatřeními 4. a 5. stupně nebylo možné ve větší míře uplatňovat takové metody a formy výuky, které by podporovaly větší rozvoj a aktivitu žáků s kombinovaným postižením. Učitelka a asistentky pedagoga nejčastěji využívaly individuální přístup k žákům, v menší míře se vyskytovala i diferencovaná výuka. V hospitovaných hodinách nebyly zaznamenány prvky alternativní komunikace ani strukturovaného učení, které by podporovaly rozvoj komunikace žáků. Didaktická technika nebyla v hospitovaných hodinách využita. Názorné učební pomůcky a didaktický materiál byl žákům předkládán v omezené míře. Na závěr vyučovacích hodin třídní učitelka vedla žáky k sebehodnocení. Nastavení rozvrhu hodin neumožňovalo třídní učitelce poskytovat dostatečnou péči všem žákům, docházelo k dělení třídy na dvě skupiny. Jednu skupinu žáků vzdělávala třídní učitelka a druhá skupina žáků pracovala pod vedením dvou asistentek pedagoga.

Při sledované inspekční činnosti ve školní družině převládala přátelská atmosféra se vzájemnou důvěrou. Zájmové vzdělávání bylo vychovatelkou účelně organizováno, střídaly se volné, odpočinkové a výtvarné činnosti.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Vzdělávací výsledky v základní škole mají očekávanou úroveň, a to zejména u nejstarších žáků, kteří jsou aktivní, umí vyjádřit svůj názor, sdělit zážitek i řešit vzniklé problémy. Přirozeně respektují pravidla soužití, vzájemně si naslouchají a dle potřeby si pomáhají. Mají přiměřené sociální dovednosti. Při činnostech dokážou plnit zadání, soustředit se na úkoly a hledat řešení situace. Odlišná situace však byla v mateřské škole. Prvky prožitkového učení nejsou uplatňovány pravidelně. Zpětná vazba při provádění činností byla pro děti jen částečně srozumitelná. Málo bylo používáno hodnocení dětí učitelkou, sebehodnocení dětí a vzájemné hodnocení dětí nebylo ve vzdělávání využíváno vůbec. Nebyla tím získána zpětná vazba a vyjádření dětí o jejich prožitcích pro využití v dalších činnostech a aktivitách plánovaných učitelkou.

Pedagogové na základní škole průběžně získávají a vyhodnocují výsledky vzdělávání každého žáka a sledují jeho vzdělávací pokroky. Záznamy o vývoji žáka v individuálních vzdělávacích plánech obsahují úroveň dosažených schopností a co nejkonkrétnější, reálné a srozumitelné cíle. Zákonným zástupcům škola poskytuje průběžné informace o výsledcích vzdělávání, zveřejňuje aktuality týkající se její činnosti. V osobním kontaktu jim pak doplňuje další potřebná sdělení. K výsledkům vzdělávání přispívá pozitivní klima a podnětné vzdělávací prostředí školy.

Hodnocení žáků ve třídě základní školy speciální probíhalo prostřednictvím slovního hodnocení na vysvědčení. Slovní hodnocení však nemělo vypovídající hodnotu, záznamy vykazovaly velmi obecné a nekonkrétní informace o pokrocích žáků a zvládnutých dovednostech. Rovněž záznamy o průběžném hodnocení žáků nebyly v průběhu inspekční činnosti dostatečné.

Školní vzdělávací program školní družiny je realizován formou pravidelných, průběžných a příležitostných činností s důrazem na jejich pestrost. Všichni pedagogičtí pracovníci pravidelně ve spolupráci s vedením školy vyhodnocují účinnost všech opatření a usilují o maximální zapojení všech žáků, včetně žáků z odloučeného pracoviště, do školních akcí a aktivit.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Vedení školy postupně realizuje obměnu vnitřního vybavení budovy školy.

Silné stránky

- Efektivní spolupráce se zdravotníky při zdravotnickém zařízení.
- Pozitivní pracovní klima ve všech třídách školy.
- Nižší počty žáků na prvním a druhém stupni základní školy umožňují maximální podporu rozvoj jejich osobnosti a individuální přístup ze strany pedagogických pracovníků.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Neefektivní metodická podpora vedení školy začínající učitelce mateřské školy a tím snižující se úroveň kvality předškolního vzdělávání.
- Stav podlahy polytechnické učebny a venkovního areálu školy neumožňují plnohodnotné zapojení žáků do vzdělávacích činností a vyžadují rekonstrukci.
- Vysoký počet žáků ve třídě základní školy speciální omezuje využívat organizační formy vhodné pro žáky s kombinovaným postižením.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Další vzdělávání učitelů zaměřit na aktivizující formy a metody výuky, např. kritické myšlení.
- Ve spolupráci se zřizovatelem řešit realizaci investičního záměru rekonstrukce a modernizace polytechnické učebny a venkovního areálu školy ve Frýdlantu nad Ostravicí.
- Zajistit účinnou metodickou podporu začínající učitelce v mateřské škole.
- Změnit organizaci a rozvrh hodin třídy základní školy speciální tak, aby nedocházelo k dělení třídy v rámci jedné vyučovací hodiny se zajištěním vzdělávání pouze asistentem pedagoga.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 1. 2. 2018 odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina Základní školy a mateřské školy, Frýdlant nad Ostravicí, Náměstí 7 příspěvkové organizace, ze dne 22. 9. 2016 včetně dodatku č. 1 a č. 2
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 9. 11. 2017 (informativní)
3. Jmenovací dekret do funkce ředitelky školy s účinností od 1. 8. 2013
4. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání zpracovaný podle Rámcového základního programu pro základní vzdělávání – přílohy upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením s platností od 1. 9. 2010
5. Školní vzdělávací program pro základní školu speciální díl I a díl II s platností od 1. 9. 2010
6. Školní vzdělávací program základní školy při zdravotnickém zařízení s platností od 1. 9. 2017
7. Školní vzdělávací program mateřské školy při zdravotnickém zařízení s platností od 1. 9. 2017
8. Školní vzdělávací program pro školní družinu a školní klub, jako příloha č. 2. s platností od 1. 9. 2010
9. Školní řád schválený školskou radou dne 26. 6. 2017 s pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků
10. Školní řád základní školy při zdravotnickém zařízení schválený školskou radou dne 26. 6. 2017 s pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků
11. Školní řád mateřské školy při zdravotnickém zařízení s účinností od 1. 9. 2017
12. Vnitřní řád školní družiny ze dne 30. 8. 2017
13. Vnitřní řád školní družiny při zdravotnickém zařízení ze dne 30. 8. 2017
14. Vnitřní řád školního klubu při zdravotnickém zařízení ze dne 30. 8. 2017
15. Střednědobý plán rozvoje školy, září 2016 – srpen 2019
16. Třídní knihy základní školy vedené ve školním roce 2017/2018
17. Roční tematický plán výchovně vzdělávacích činností na rok 2017/2018
18. Třídní kniha mateřské školy při zdravotnickém zařízení
19. Organizace školy 2017/2018 (mj. organizační řád včetně organizačního schématu, vnitřní řády, roční plány školy, další vzdělávání pedagogických pracovníků, kontrolní a hospitační činnosti, organizace výuky, dohledy, rozvrh hodin)
20. Školní matrika mateřské školy, základní školy a školní družiny vedená ve školním roce 2017/2018
21. Pedagogická rada – zápisy z jednání vedené ve školním roce 2017/2018
22. Minimální preventivní program prevence rizikového chování, s platností od 1. 9. 2017
23. Kopie dokladů o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků školy a certifikáty dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
24. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2016/2017
25. Dokumentace školy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků školní rok 2016/2017 a 2017/2018
26. Účetní závěrka sestavená k 31. 12. 2016 ze dne 20. 2. 2017
27. Údaje o finančním vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu v roce 2016 ze dne 17. 1. 2017
28. Zpráva o hospodaření škol a školských zařízení za rok 2016 tisk dne 9. 3. 2017

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Daniel Jakubek, školní inspektor

Mgr. Daniel Jakubek v. r.

Mgr. Iveta Galušková, školní inspektorka

Mgr. Iveta Galušková v. r.

Bc. Bedřiška Starzewska, kontrolní pracovnice

Bc. Bedřiška Starzewska v. r.

Mgr. et Mgr. Dagmar Vilášková, školní inspektorka

Mgr. et Mgr. Dagmar Vilášková v.r.

V Ostravě 4. 12. 2017

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Yveta Romsyová, ředitelka školy

Mgr. Yveta Romsyová v. r.

V Ostravě 7. 12. 2017